

Söndag efter nyår

Psalmer: 403, Ps84, 209,218, 215, 405

Texter: Jes 55:6-11, Rom 12:1-2, Mark 11:15-19

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Romarbrevet 12:1-2

Så förmanar jag nu er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära era kroppar som ett levande och heligt offer som behagar Gud - er andliga gudstjänst. 2 Och anpassa er inte efter den här världen, utan låt er förvandlas genom sinnets förnyelse, så att ni kan pröva vad som är Guds vilja, det som är gott och fullkomligt och som behagar honom.

Låt oss be!

Herre Gud, vår Fader, tack för att du bevisat oss barmhärtighet och sänt din Son som vår Frälsare. Låt ditt evangelium förvandla oss så att vi får ett nytt sinne och kan pröva vad som är din goda vilja. Amen.

Herren har visat barmhärtighet mot oss. Han har sänt sin Son till vår frälsning. Kristus har offrat sitt liv för att sona vår synd, och vinna evigt liv i Guds gemenskap åt oss. Idag uppmanar Paulus oss vid Guds barmhärtighet att offra liv för liv. Eftersom Kristus offrat sitt liv för oss ska vi offra våra liv för honom. Vårt offer består i att vi ständigt ska tacka och ära Kristus och tjäna honom så som han vill.

Ända från världens begynnelse har det funnits två slags offer. Det första löftet om Frälsare innebär att den utlovade Frälsaren skulle ställa allt tillrätta igen. Det var inte en uppgift för våra första föräldrar att ställa allt tillrätta igen. Ingen utom Frälsaren har fått i uppgift att göra djävulens gärningar om intet. Men det skulle ske till priset av hans blod. Han skulle krossa ormens huvud men själv bli huggen i hälen. Bibeln ger oss sedan mer information om detta slags offer som kallas försoningsoffer. Det är ett blodigt offer som sonar synd och skuld. Försoningsoffret i Mose lag var pedagogiskt och lärde folket innebörden i det första löftet: utan att blod utgjuts ges ingen förlåtelse. De blodiga offren syftade fram mot uppfyllelsen av löfterna och fick sin fullbordan i Guds lamm som tog bort världens synder.

Men sedan fanns det också ett slags offer som kallas tackoffer. Det har också burits fram från världens begynnelse. Det har spontant burits fram som tack för Guds löfte om Frälsaren. Vi läser i 1 Mos 4:e kapitel hur Gud såg till Abel och hans offer. Missa den här detaljen. Den är viktig för förståelsen av tackoffret.

Det handlar inte om att Gud gillar att man offerar djur bättre än spannmål. Det viktiga är vad som finns i personens hjärta som frambär offret. Det är därför det heter att Gud såg till Abel och hans offer. Först såg han till personen. Om personen är rätt så tar Gud med välbehag emot offret. I Mose lag får vi veta mer om detta slags offer, som kallas tackoffer. Det kan vara av boskapsdjur eller spannmål, bröd eller frukt. Men det handlar inte om vad som offeras så mycket som om personen som offerar och syftet med offret. Är personen rätt är också offret rätt – det handlar om tron. Utan tro kan man inte behaga Gud. Till de troende har Gud i sin lag visat hur han vill vi ska tacka honom för hans godhet – det kallas tackoffret. Tackoffret i Mose lag pekar också framåt och får sin uppfyllelse hos oss när vi följer Paulus ord i vår epistel: *vid Guds barmhärtighet förmanar jag er att bära fram era kroppar som ett levande heligt offer som behagar Gud.*

Kom ihåg det här: vi kan aldrig göra något för att sona synd. Att bära fram försoningsoffret är från begynnelsen helt och hållet en sak för Frälsaren. Det enda offer som finns för oss är tackoffret. Vi hör att Paulus förmanar oss vid Guds barmhärtighet att frambära våra kroppar som ett levande heligt offer som behagar Gud. Det är viktigt att det kommer i den ordningen. Först kommer Guds barmhärtighet som vi tar emot genom tron. Sedan kommer vårt tackoffer. Vi tackar Gud för hans barmhärtighet genom att pröva Guds vilja och göra det som behagar honom. Nu ska vi tala om vad det innebär att vi ska frambära våra kroppar som ett levande, heligt offer som behagar Gud. Aposteln kallar det en andlig gudstjänst.

Själva förmaningen börjar så här: *anpassa er inte efter den här världen.* Paulus skriver i Filipperbrevet 2: *Gör allt utan att klaga och tveka, så att ni blir fläckfria och rena, Guds oskyldiga barn mitt ibland ett falskt och fördärvat släkte, bland vilka ni lyser som stjärnor i världen, när ni håller fast vid livets ord.* Den som är kamouflerad smälter in i omgivningen. Ett liv i lydnad för Guds vilja är allt annat än kamouflage. Ett liv i lydnad för Gud kommer att avvika från det liv de flesta lever. De flesta delar inte de värderingar och den attityd Gud lär oss i buden. När vi lyder Guds vilja och håller fast vid hans ord kommer vi inte att smälta in i mängden utan tvärtom lysa som stjärnor i världen. En som är skickligt kamouflerad blir inte måltavla för fienden. Men när vi lever i lydnad för Guds vilja och lyser som stjärnor i världen blir vi samtidigt genast en måltavla för förakt och i en del fall öppen fiendskap. Fiendskap är tung att lida - det kan innebära en stor uppoffring, ett verkligt offer.

Kristna kan bli frestade att ge upp trons kamp för att komma undan och slippa bära det korset. Lättaste vägen heter att anpassa sig efter världen. Vi kan bli frestade att klaga på Herren som gett oss så orättvisa livsvillkor - att vi ska vara de enda som måste avstå från det som så många andra strävar efter. Dessutom

blir vi föraktade för det. Sådana frestelser är vanliga. Hjälpen finns hos Herren. Paulus skriver i 1 Kor 10:13: *Ingen annan frestelse har drabbat er än vad människor får möta. Gud är trofast, han ska inte tillåta att ni frestas över er förmåga, utan när frestelsen kommer, ska han också bereda en utväg, så att ni kan härda ut.* Vi ska söka Guds hjälp så att vi inte faller för frestelsen att anpassa oss efter den här världen. Jesus säger: *Ty vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen men tar skada till sin själ? Eller vad kan en människa ge i utbyte mot sin själ?* (Matt 16:26) Gud har lovat oss en utväg ur frestelsen. Idag undervisar oss Paulus om var vi ska hämta kraft att leva som Guds oskyldiga barn mitt ibland ett falskt och fördärvat släkte.

Med början i det åttonde kapitlet i Romarbrevet undervisar Paulus om Guds nådiga utkorelse. När vi plågas av syndens fördärv som bor i oss, när vår tro prövas och när vi utsätts för lidanden av alla slag tröstar oss Paulus med att vår frälsning står helt och hållet i Guds hand. Han har utvalt oss till frälsning endast på grund av sin stora nåd. Därför har han kallat oss och gett oss tron på Kristus genom evangeliets predikan. Guds handlande slutar inte där utan han ska helt visst förhålliga sina utvalda. Inget skapat ska kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Frälsare. I några kapitel betonar Paulus att vi fått barmhärtighet från Gud, utan egen förtjänst. Gud nåd, inte egen förtjänst, är orsaken till vår frälsning.

I tolfte kapitlet börjar ett nytt tema: förmaningar – alltså vilken respons Gud väntar sig av oss som svar på hans barmhärtighet. Aposteln skriver: *Så förmanar jag nu er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära era kroppar som ett levande och heligt offer som behagar Gud.* Det är i Guds barmhärtighet kraften finns. Tänk på Guds barmhärtighet. Tänk på den oförtjänta nåd Gud bevisat dig i Kristus. Tänk på Kristi lydnad och offer i ditt ställe. Låt inte Guds nåd och kärlek lämna dig oberörd utan reagera och svara. Och vårt svar på Guds barmhärtighet är att offra liv för liv. Kristus har offrat sitt liv för oss och vi ska offra våra liv för Kristus.

Vad innebär det? Det innebär att hela vårt liv ska vara en andlig gudstjänst där vi lever av Guds ord och förlitar oss på Guds nåd och hjälp, ärar Kristus genom tron, tackar Gud för allt, och tjänar honom så som han vill. *Låt er förvandlas genom sinnets förnyelse, så att ni kan pröva vad som är Guds vilja, det som är gott och fullkomligt och som behagar honom,* skriver aposteln. Detta tema återkommer på flera ställen i bibeln. Vi ska inte anpassa oss efter den här världen. Istället ska vi låta oss förnyas genom Guds ord så att vi bär frukt i goda gärningar som behagar Gud. Det lär vi oss i den första psaltarpsalmen, som också är inledning till hela psaltaren – en slags sammanfattning av hela undervisningen:

Salig är den som inte följer de ogudaktigas råd

*och inte går på syndares väg
eller sitter bland bespottare
utan har sin glädje i Herrens undervisning
och begrundar hans ord dag och natt.*

*Han är som ett träd,
planterat vid vattenbäckar,
vilket bär sin frukt i rätt tid
och vars blad inte vissnar.*

Allt vad han gör lyckas väl. (Psaltaren 1:1-3)

Salig är den som inte följer de ogudaktigas råd, dvs. inte antar deras värderingar. Salig är den som inte går på syndares väg, dvs. inte gör sig delaktig i deras synder. Salig är den som inte sitter bland bespottare, dvs. inte gör sig hemma bland dem. Allt detta kan sammanfattas: *anpassa er inte efter den här världen.*

Salig är den som har sin glädje i Herrens undervisning och begrundar hans ord dag och natt. I Ps 1 liknas den kristne vid ett träd och Guds ord vid vattenbäckar. Guds ord är de klara vattenbäckar som får trädet att grönska och bära frukt. Det är Guds ord som åstadkommer den förvandling Paulus uppmanar till; sinnets förnyelse som sätter oss i stånd att pröva vad som är Guds vilja, det som är gott och fullkomligt och som behagar honom. Den som hämtar kraft och näring ur Guds ord bär frukt i goda gärningar.

Att inte anpassa sig efter världen innebär inte att vi ska isolera oss från andra människor. Gud vill inte att vi ska tjäna honom genom att dra oss undan. Läser vi vidare i Rom 12 visar Paulus hur vi ska tjäna Gud genom att tjäna varandra. I den 10:e versen skriver han: *Var innerligt tillgivna varandra i broderlig kärlek. Överträffa varandra i ömsesidig hedersbevisning.* Kraften att tjäna Gud och varandra finns i Guds nåd och barmhärtighet. Därför är det alltid där vi ska börja. Vi ska själva ta emot Guds barmhärtighet genom tron och dagligen leva av Guds ord som är likt vattenbäckar som ger trädet näring så att dess blad grönskar och det bär frukt som vi lär oss i den första psalmen. Amen

Låt oss be!

Allsmäktige Gud, vår Fader i himmelen, sänd din Ande till oss att stärka vår tro på Kristus och helga oss genom evangeliet. Hjälp oss att hålla oss till ditt Ord så att vi får kraft att grönska som ett träd vid vattenbäckar. Käre Jesus, väck i oss en innerlig kärlek till varandra så att vi tjänar varandra så som du tjänat oss i kärlek och ödmjukhet. Se i nåd till oss och ta emot vårt tackoffer - vår andliga gudstjänst. Amen.